

Bigtighed, og uden hvilken jeg ikke mener, at en Rigsdag kan indtage sin rette Stilling baade i Landet og ligeoverfor Regjeringen, saaledes er det paa den anden Side en Retlighed, som maa benyttes med den største Omfugt og Barsomhed, (Hør!) en Retlighed, hvis Anvendelse væsentligt nærmest kun har sin store Betydning i de Tilfælde, hvor Regjeringen skulde vise en næsten uovervindelig Utilbøielighed til at gaae ind paa en efter Folkets, efter Pressens, (Hør!) efter Rigsdagsmændenes Overbeviisning allerede længe ønsket Lovgivningsretning. I saadanne Tilfælde er Initiativet en stor politisk Ret, som ingen Rigsdag kan undvære; men skulde dette Initiativ, denne store politiske Myndighed blive misforstaaet til den Grad, at Enhver, som i sin Praxis stødte paa en eller anden Lov-Paragraph, som han med mere eller mindre Ret kunde formene, at kunne være anderledes og bedre affattet, derfor ansaae sig besejret til at udarbejde et Forslag til Forandring af Loven, saa mener jeg, at det vilde være en overordentlig stor Misforstaaelse af Initiativet. (Ja, Ja!) Mange af de Medlemmer af Rigsdagen, hvis Hverv det er fra Morgen til Aften at færdes med Lovene og anvende dem, kunde da komme hertil med hele Skibsladninger af Lovforslag; men skulde dette blive Tilfældet, og skulde de enkelte Medlemmer, der kun sjældent og undertagelsesviiis faae med en enkelt Paragraph at gjøre, deraf lade sig forlede ill at benytte Initiativet paa saadan Maade, da vilde hiin store politiske Retlighed nedsynke til et saa lavt Stadium, at den snart vilde blive en ørkesløs, maaskee en forhadet Byrde (Hør!). Skjøndt det for mig som enkelt Rigsdagsmand koste nogen Overvindelse at udtale det ligeoverfor andre ligeberettigede Rigsdagsmænd, vil jeg dog ligefrem som min Overbeviisning udtale, at medens disse mine Bemærkninger vel nærmest ere fremkaldte ved det her til Forhandling værende Forslag til Tillæg til en Lov, der trængte til ganske andre indgribende Forbedringer end den lille, man her er stødt paa, saa har den Tanke, jeg har gjort gjældende,

i nok saa hoi Grad paatrængt sig mig ved Fleertallet af de Love fra private Medlemmers Side, der ere fremkomne her i Thinget, efterat jeg har havt den Ære at tage Sæde her. Skulde det vedblive saaledes, mener jeg, at Ledelsen af Lovgivningsværket lidt efter lidt vil falde i urette Hænder. (Hør!)

Mørgaard: Ja, det er jo noget vanskeligt for en Mand paa mit Standpunkt at forsvare en Sag, naar den angribes fra saamange Sider, om endog saa det, der anføres derimod, for en Deel kun siger meget lidet og beviser endnu mindre. Hvad angaaer det, som er yttret af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 3die District (Blach) i Anledning af, hvorvidt de af mig i Forslaget citerede Feil kunne regnes til skjulte Feil eller ikke, da skal jeg ikke gaae videre ind derpaa, i det jeg haaber, at der er saa mange hestekyndige Medlemmer her i Forsamlingen, som kjende, hvorvidt de Feil, som jeg har anført, kunne regnes iblandt de hemmelige eller synlige; jeg kan saaledes spare enhver videre Udtalelse derom. Naar den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 4de District (S. Knudsen) har udtalt, at han ikke har hørt, at Rogen har klaget over at have faaet saadanne slette Heste, som jeg har tilladt mig at antyde, da søger dette Ubekjendtskab vistnok nærmest sin Grund deri, at, som jeg nok vil troe, Ingen har klaget til ham; men vil den ærede Rigsdagsmand henvende sig til Krigsministeriet eller Krigsbestyrelsen, saa vil den vistnok kunne oplyse ham om, at der ikke er Faa, som i den Henseende have klaget over Forurettelser. Det er iøvrigt meget besynderligt, at det Tilfælde kan være ham saa ubekjendt, naar man seer hen til, hvad der blev oplyst af den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 2den District (Lykke) om, at der netop i hans District, var ikke Faa, som havde faaet Heste med Feil; desuden kan vistnok den høitagtede Krigsminister, som er tilstede i Thinget, oplyse, at der ikke er Faa, som have klaget i denne Henseende.